

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 130/23

Luksemburgā, 2023. gada 5. septembrī

Tiesas spriedums lietā C-137/21 | Parlaments/Komisija (Atbrīvojums no vīzas prasības Amerikas Savienoto Valstu valstspiederīgajiem)

Komisijai nebija pienākuma apturēt atbrīvojumu no vīzas prasības Amerikas Savienoto Valstu valstspiederīgajiem tādēļ, ka šajā jomā nebija ievērota savstarpība

Komisijai ir politiska rīcības brīvība izlemt, vai šāda apturēšana ir nepieciešama, ja trešā valsts piemēro vīzas prasību vienas vai vairāku dalībvalstu pilsoņiem

Savienības tiesību mērķis ir nodrošināt pilnīgu savstarpību vīzu jomā. Tātad principā tikai tās trešās valstis, kuras piešķir atbrīvojumu no vīzas prasības visiem Savienības dalībvalstu pilsoņiem, var saņemt šādu atbrīvojumu attiecībā uz saviem valstspiederīgajiem. Taču, ja trešā valsts, uz kuru attiecas šāds atbrīvojums, noteiktā brīdī nolemj piemērot vīzas prasību vienas vai vairāku dalībvalstu pilsoņiem, Komisijai ir plaša rīcības brīvība izlemt, vai šāda atbrīvojuma apturēšana ir pamatota. Tātad tai nav automātiski jāaptur atbrīvojums no vīzas prasības attiecīgās trešās valsts valstspiederīgajiem. Tādējādi Tiesa noraida Eiropas Parlamenta celto prasību sakarā ar bezdarbību pret Komisiju. Parlaments lūdza konstatēt, ka Komisijai esot bijis pienākums uz laiku apturēt atbrīvojumu no īstermiņa vīzas prasības Amerikas Savienoto Valstu valstspiederīgajiem, jo šī trešā valsts ir noteikusi vīzas prasību Bulgārijas, Kipras, Horvātijas un Rumānijas pilsoņiem.

Jautājums, vai kādas konkrētas trešās valsts valstspiederīgajiem ir jābūt vīzai, lai šķērsotu dalībvalsts ārējās robežas, Savienības līmenī tiek regulēts vienveidīgi. Savienības likumdevēji, proti, Eiropas Parlaments un Padome, ir pieņēmuši regulu ¹, ar kuru ir izveidots to trešo valstu saraksts, kuru valstspiederīgajiem ir jābūt vīzām, un to trešo valstu saraksts, kuru valstspiederīgie no šādas prasības ir atbrīvoti.

Gadījumā, ja trešā valsts, kuras valstspiederīgie ir atbrīvoti no vīzas prasības, nolemtu uzlikt šādu prasību vienas vai vairāku dalībvalstu pilsoņiem, regulā ir paredzēts "savstarpības mehānisms", kas ir strukturēts vairākos posmos un kas ļauj rīkoties solidāri Savienības līmenī. Daži no šādas rīcības veidiem – piemēram, atbrīvojuma no vīzas prasības apturēšana uz laiku – ir deleģēti Komisijai.

Amerikas Savienoto Valstu valstspiederīgajiem tiek piemērots šāds atbrīvojums. Taču, ņemot vērā, ka šī valsts ir noteikusi vīzas prasību Bulgārijas, Horvātijas, Kipras un Rumānijas pilsoņiem, Parlaments 2020. gada oktobrī, pēc tam, kad tas 2017. gadā bija iesniedzis līdzīgu lūgumu, aicināja Komisiju uz laiku apturēt šo atbrīvojumu. Parlaments uzskatīja, ka atbilstoši regulai Komisijai ir pienākums šādi rīkoties. Komisija atzina, ka šajā posmā būtu nelaikā apturēt strīdīgo atbrīvojumu, it īpaši ņemot vērā negatīvās politiskās un ekonomiskās sekas, ko šāda apturēšana varētu radīt Savienībai. Tā rezultātā Parlaments pret Komisiju cēla prasību Eiropas Savienības Tiesā sakarā ar

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1806 (2018. gada 14. novembris), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas (OV 2018, L 303, 39. lpp.).

bezdarbību.

Ar šīs dienas spriedumu Tiesa, lemjot virspalātā, noraida Parlamenta prasību.

Atbilstoši regulai **Komisijai nav automātiski jāaptur atbrīvojums, bet šajā ziņā tai ir politiska rīcības brīvība.**

Šajā ziņā Komisijai ir jāņem vērā trīs kritēriji:

- kādi rezultāti ir attiecīgās dalībvalsts veiktajiem pasākumiem, lai panāktu bezvīzu ceļošanu ar attiecīgo trešo valsti,
- pasākumi, ko Komisija veikusi ar attiecīgās trešās valsts iestādēm, jo īpaši politikas, ekonomikas un tirdzniecības jomās, lai atjaunotu vai ieviestu bezvīzu ieceļošanu visiem dalībvalstu pilsoņiem,
- sekas, ko atbrīvojuma no vīzas prasības apturēšana rada Savienības un tās dalībvalstu ārējām attiecībām ar attiecīgo trešo valsti.

Tiesa norāda, ka Komisija ir ņēmusi vērā trīs minētos kritērijus, pirms tā nonāca pie secinājuma, ka strīdīgais atbrīvojums no vīzas prasības nav jāaptur. Komisija tostarp atzina, ka attiecībā uz Amerikas Savienoto Valstu valstspiederīgajiem atbrīvojuma apturēšanai varētu būt ievērojama negatīva ietekme daudzās politikas jomās un nozarēs.

Tātad Komisija, uzskatīdama, ka tai nav pienākuma apturēt atbrīvojumu no vīzas prasības Amerikas Savienoto Valstu valstspiederīgajiem, nav pārsniegusi savu rīcības brīvību, un tāpēc tai nevar pārmest nekādu bezdarbību.

PIEZĪME. Šī prasība dod Tiesai iespēju uzraudzīt, vai Savienības iestāžu bezdarbība ir bijusi likumīga. Šāda prasība ir pieļaujama vienīgi tad, ja attiecīgā iestāde vispirms ir aicināta rīkoties. Ja bezdarbība tiek atzīta par nelikumīgu, minētajai iestādei ir jāveic atbilstoši pasākumi, lai to novērstu.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns sprieduma un rezumējuma [teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciēt ar mums!

